Великдень у Мішколці / Húsvét Miskolcon

Великдень у Пейчу / Húsvét Pécsett

На обкладці: Олтарь русинськуй деревлянуй церьковли у Маріяповчі
A borítón: A máriapócsi ruszin fatemplom oltára.

Сосполна інформаційна новинка Русинув Мадярщины • A magyarországi ruszinok közéleti, tájékoztató lapja

РУСИНСЬКЫЙ СВІТ
RUSZIN VILÁG

рочник XX. число 154., марець - апріль
XX. évfolyam 154. szám, március - április 2022

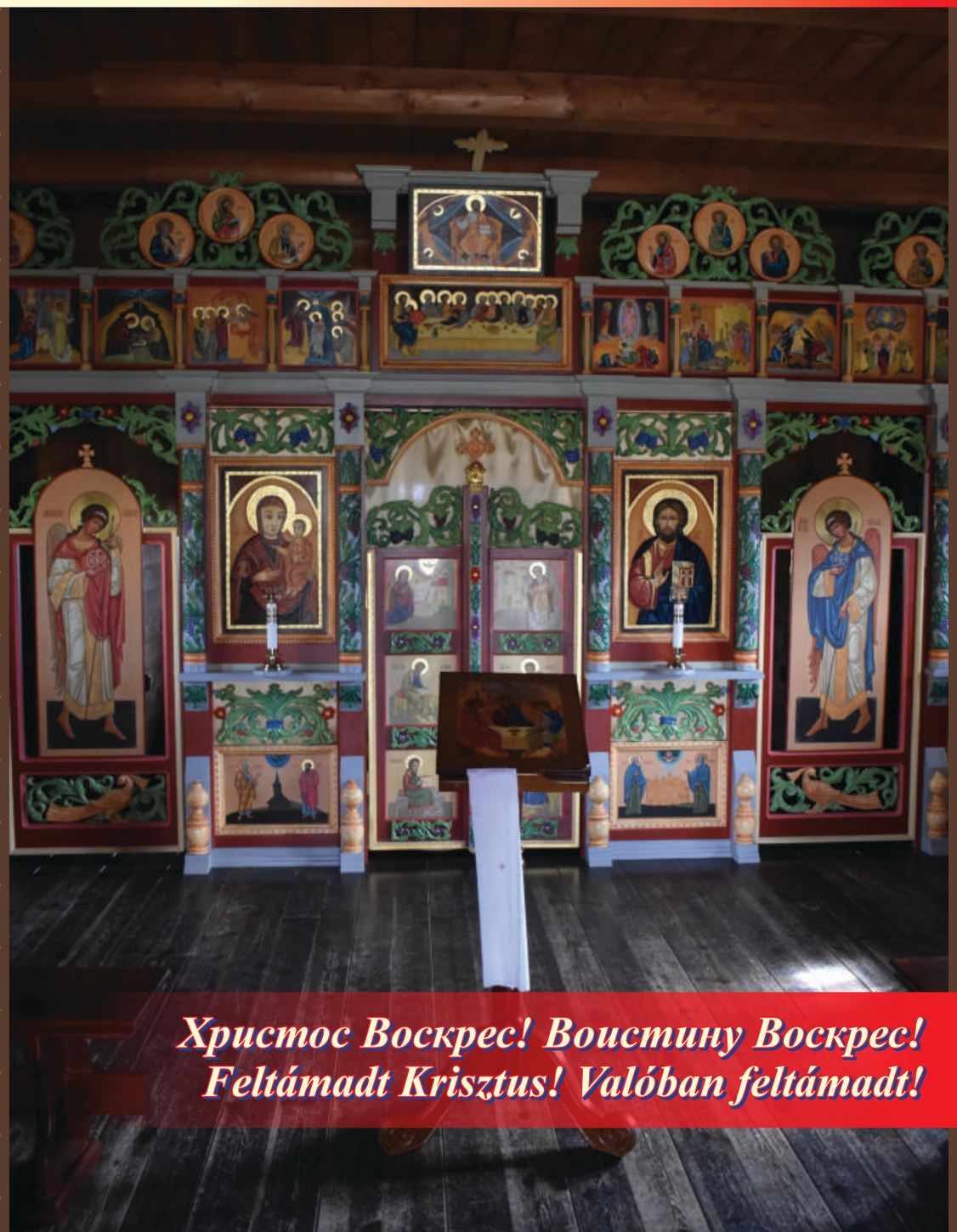

Христос Воскрес! Воистину Воскрес!
Feltámadt Krisztus! Valóban feltámadt!

Великдень у Будапешті / Húsvét Budapesten

Фото: СРНС / Fotó: FRNÖ.

Великдень у Мішколці / Húsvét Miskolcon

Кличу жывых!
Vivos voco. Mortuos plango. Fulgura frango.

(Кличу жывых. Бануву за мертвыма. Переможу громовицю. Надпис на дзвонови, фраґмент из середновічного леонінського верша.)

У рвучых ся до небес церьквох дзвоны жыють. Дакотрый саменькый проводить час, подаколы задзвонить. Другі дзвоны довєдна з меншыма вадь булшыма братями розганявуть меже небом и землёв каждоденні новости.

У час приладжованя до Великодня заганявуть нам поспівкы великого поста.

Дзвун кличе жывых, бо выявлять ся Господь Жывота. Кличе поклонити ся, призивать нас. Просить каянём славити го, жебы у день благословеного воскресеня могли сьме з радостёв співати и славити Його, Спасителя нашого, ко переборов смерть.

Раннїй дзвун дня воскресеня превосходить ушыткі людські змаганя! Бог зясь перемагать Исусом Христом. Перемагать смерть, насилну людську натуру. За што люде усе бановали, и дзвун болячым голосом оглашав, з новов сылов обявлять ся - жывот у днёви радостного воскресеня. За йсе гласить природа, се желає тїло и душа людины.

Се розголошує металовый дзвун руды, передає небесным словом спасеному челядникови непреривноє, ушыткой обновляючоє воскресеня.

Дзвонить, співать дзвун, кличе жывых, оплакує мертвых.

Сила його лоскота переконать громовицю!

Днесь голос дзвонув мусить перебороти и злу силу перуна, сотвореного могучныма людьми, грозячого народам, домам.

Молиме Воскресшого Христа, же божественов силов, вседержытелём да преобразить сердця, мышленя ведучых народами, абы честным умом, богобоязностёв корманёвали народами ку мирнуй, щастливуй, без тревогы и войны будучности.

Голос дзвонув на турнёх нашых церьков, жыюча у ных душевность и превосходячоє вшелякый ум слово Христа да дасть нам мир у нашум тревожнум світови, абы мали сьме мирный, тихый, спокуйный жывот, абы єдным словом и сердцём свідчити сятоє воскресеня Христа и вічный жывот!

о. Янош Мигаль Соноцькый
Товмачив: Віктор Ґіріц

Честовані Читателї!

Май повну інформацію за жывот Русинув Мадярщины годнї сьте дустати на нашуй інтернет-сторонї: **http://ruszin.com**

Осяченя крестув Іроты

Рано 20-го марца путували сьме кривыма дорогами до Іроты, у сю далеку перлу Боршода, на осяченя двох крестув: єден при путёви перед селом, другый у дворі Культурного дома.

Осяченя было прикапчаноє ку церьковному сятови Здвыгы за ґреґоріанськым календарём, и зачинало ся службов у церьковли Покровы, котра была побудована 1846. рока на малум айбо крутум бережкови у центрови села. Службу тримали главный вікарь Мішколцськуй єпархії Ґейза Югас (вун поповав туй од 2008. до 2011. рока) и містный парох отець Лайош Ковач, котрый слідовав за ным на містнуй парохії. У казанёви вікарь Ґейза Югас приказовав за прямоє и фіґуралноє значеня креста, за його ролї у нашум жывотови.

По богослуженю притомнї спустили ся до креста при путёви на зачатку села, де вікарь Ґейза Югас осятив новый крест. По сёму осятив и обновленый крест у дворі Культурного дома села. Сяточнї бесїды тримали мер Ласлов Мікловш, депутат Парламента Золтан Деметер и Віктор Крамаренко, предсїдатель РНС. Позад сёго притомных покликали на аґапе.

Будовав и обновляв кресты пудузятник Іштван Ліґа, корпусы малёвав Др. Ґабор Янка, парох Казінцбарцікы. Роботы пудпоровав уряд Мадярщины пуд ґрантом Русинського самосправованя Іроты NKER-KP-1-2021/1-00420 „Субсідія придорожных крестув 2021.”, а были исповненї минулого 2021. рока з пудпорованём Канцеларії премєр-міністера.

р-

Сперед 287 роками умер Великый Князь, Ференц Раковцій II.

Зобрали сьме ся сятковати не круглу ручницю. Вірнї честователї Князя прибывали до Шарошпотока честовати величество и достоинства Князя и меже тым передати сю традіцію молодуй ґенерації, котра припутовала вєдно з ныма.

Міроприятя по традіції зачало ся Сятов Літурґіёв на церькувно-славянськум и мадярськум языкох у ґрекокатолицькум храмови Шарошпотока апостолув Сятых Петра и Павла. Церькувно–славянську часть літурґії співали Русины з Мішколца и Мучоня.

Пречестный Ґабор Бейреш, парох Сіксова, говорив за великашство, віру, богобойность князя, котрый одказав ся од предложеных можностёв а радше пушов у высылку, выступившы за свуй народ, за своє пересвідченя, што дає смысел и цїнность нашому праздникови, нашуй приязаности ку слободї. Можность воскреснути из вшелиякых бідовань, из смерти вадь смертных обстоянь надана каждому. Высвідченя сего є примірный жывот, борьба и смерть Князя. Його віра у вічный жывот. Ипен у сей день быв праздник Лазаря, котрого Господь воскресив за шість днюв до свого воскресеня, удостовірувучы невозможну подію. Говорив за сященомученика єпископа Теодора Ромжу, перед сятинёв котрого вы-

ражали сьме своє честованя и любов ку нёму и воскресшому Христови. Говорив за минулость русинського народа, у котрум много раз покушали ся злї силы згубити наш народ, нашу віру.

Позад дождя покладеня вінцюв у кертови каштіля было часточно у самум каштелёви. Недалеко од тої залы, де Раковцій скликав парламент, де наміщало ся лем 100 люди - а нас теперь было булш ги 200. И недалеко од тої залы, де находить ся місцтность, позната у історії ги „суб ровжа", у котруй рожали ся важнї рішеня судьбы нашого народа – повідала нам за історичнї події и колерації Др. Едіт Томаш, діректор музея. Реформатськый професор-душпастырь Др. Шандор Енґі у лекції одзначив фразу за силу винную лозы и могучость родити новый жывот закваса из книгы Келемена Мікеша „Розмышленя за Раковція". Як сых не мавуть вождї народа, тогды не валовшнї до правленя. Ци маєме сї способности? Од сего зависить нашоє воскресеня и жывот! Задав вопросы и сым скончив свої розмышленя професор-духовник.

На міроприятю змуцнили сьме приналежность ку нашуй сполности и отцюзнинї співанём русинського гімна и "Вручанія". У проґрамі зучастнили ся танцёвнов хореоґрафіёв ученикы Умілськуй школы Шарошпотока. На аґапе стрічали ся цімборове, знакомі, Русины.

Общество Русинув/Рутенув Мадярщины дякує за зучастненя пречестному Ґаборови Бейрешови, пароховi Сіксова, Дёрдёви Орос-Товтови, пароховi Абода, Ґаборови Фіґецькому, пароховi Міковгазы, Мікловшови Палови, пароховi Шарошпотока. Вікторови Крамаренкови, предсїдателёви ВРС, и пудпредсїдателёви ВРС Яношови Кожнянському, предсїдателёви РНС Шарошпотока и Общества Русинув/Рутенув Мадярщины, предсїдателям самосправовань и ушыткым притомным.

З радостным вінчованём воскресшого Христа желаєме ушыткым мирного жывота, здоровля и достойного щастя.

Янош Мигаль Соноцькый
Товмачила: Евеліна Скіба

Русинські фаршанґы у Пейчу

12-го марца с.р. Русинськоє самосправованя Пейча пуд веденём предсїдателя Йожефа Чеґілї орґанізовало русинські фаршанґы у Культурнум домови Паточа. На обід была пудбивана капустяна пасуля з копчеными ребрами, на десерт были

фанкы, кокосові лопты и фаршанґові чуреґы, ґрівечы (солодкі фанкы). По сёму была презентація діафілмув за „Чудо-керт", Ференц Дёндёші бавив на ґітарі.

Ко хотїв, муг дустати и насїня.

In memoriam Др. Тібор Уйоцькый

ведучый оддїла, главный ветерінарь области БАЗ

27-го апріля 2022-го рока на цвынтарі Мішколц-Ґёрёмбёля поховали усопшого на 63-м рокови жывота Др. Тібора Уйоцького. Вірно служыв своюй професії ветерінаря, быв локалпатріотом Мішколц-Ґёрёмбёля, много учинив про популарізацію традіцій сёго района вароша, русинськуй культуры и русинського языка. Быв ініціатором отвореня памнятника Ференцови Раковціёви II. сперед ґрекокатолицьков церьковлёв Мішколц-Ґёрёмбёля, основаня памнятного міста - Русинськуй пивниці, русин-ськых міроприять. Од роженя преданый ґрекокатолик и свою фамілію воспитовав у сюм духови. Общество русинськуй меншыновуй солідарности (ОРМС), ги кандідатна орґанізація, стратила свого предсїдателя.

Помеже родины и обывателюв Мішколц-Ґёрёмбёля оддали честь усопшому и його фамілії колеґы, представителї русинськых и иншых національных меншынств.

Во блаженом успенії вічный покуй подаждь, Господи, усопшому рабу Твоєму Тіборови и сотвори єму вічную память!

Александер Духнович

24. апріля 1803. рока в Тополї на Пряшовщинї родив ся Александер Духнович – ґрекокатолицькый сященик, писатель, педаґоґ, реліґійный и сосполный дїятель. У 90-ых рокох минулого столїтя Александер Духнович став сімболом русинського національного двиганя. Йому стоять памнятникы в роднуй Тополї, Пряшови и Ужгородї, Хустї, Мукачови и Севлюші, Колочави и Полянї. Имня Духновича носять русинськый професіоналный театер у Пряшови, улиці у многых поселенёх Пудкарпатя и Восточнуй Словакії. Жывот и труды Александера Духновича суть актуалным приміром про каждого, ко намірeный служыти властному народови.

Изберателна кампанія 2022.

У період сперед выборами у Парламент Мадярщины 2022. рока при пудпороваю и орґанізаціі Вседержавного Русинського Самосправованя, ги кандідатнуй орґанізації, Русины-ґрекокатоликы зучастнили ся у паломництві до Маріяповча и Дебрецена. Сесї два варошы мавуть про Русинув сакралноє значеня, ибо на місті Катедралного собора у Маріяповчі од половкы 17-го столїтя ґрупа міґрувучых из сіверо-востока на юг Русинув побудовала деревляну церьковку, а 2012. рока осятили побудовану при пудпорованёви русинськуй сполности, ґрекокатолицькых вірникув, ВРМС, Общества Іштвана Сейченія и його предсїдателя Іштвана Сунаі Русинську ґрекокатолицьку деревляну церьков. Паломникы Сятов Літурґіёв оддавали честь нашим предкам.

У Дебрецен-Йовжа паломникы у отворенум 2019-го рока Русинськум ґрекокатолицькум центері познакомили ся из філіалами Русинського научного інститута имени Антонія Годинкы, Выставочного зала русинськуй музейнуй колекції имени Др. Атаназа Фединця и юбілейнов выставков образув Атаназа Фединця и мали можность молити ся у посяченуй восены 2021-го рока ґрекокатолицькуй деревляну церьковли Благовіщеня Сятуй Богородиці, котрі несуть на собі функцію центера захраненя русинського ідентітета и духовных цїнностюв нашуй сполности.

Паломництвом Русинського національного самосправованя и Ґрекокатолицькуй парохії Абода зачала ся изберателна кампанія Вседержавного Русинського Самосправованя до парламентськых выборув 2022. рока. За ныма слїдовали ґрекакатоликы-Русины из Башкова, Еделейня, Іроты, Комловшкы, Мучоня, Шайовпалфолы, Сіксова, Толчвы, Ніредьгазы и Тімара.

Паломникы из Пейча, Філкегазы, Мішколца, Дунауйвароша, Еґера, Дёндёша, Тісауйвароша, области БАЗ и школаші Мучонськуй ґрекокатолицькуй общеобразователнуй школы Сятого Петра, Столичного и будапештськых районых русинськых самосправовань мали можность навщивити русинські інституції у Дебрецен-Йовжі. Русинська сполность Гомроґда познакомила ся из сакралныма памнятниками Гёдёлёва, а РНС Кішварды была на екскурзії у Парламентї ги гостї посланика Русинув у Парламентї Мадярщины Віры Ґіріц.

Дякуєме Яношне Русинко, предсїдателёви РНС Маріяповчі, сященикам и робутникам Національнуй сятинї и ї інституцій, Ліллї Ерделї и Шандорови Ерделї за інформованя за Ґрекокатолицькый русинськый центер, за сердечноє и приятелськоє принятя, а Fullz' Gasztro Домови міроприять за перфектну гостювливость.

р-

Товмачила: Ірина Сюч-Ворінка

Выборы 2022.

Честованї изберателї-Русины!

Из радостёв інформуєме членув нашуй сполности, же на выборох до Парламента Мадярщины 2022. рока из зареґістрованых на національнуй ліштї 1044 изберателюв-Русинув 645 особ голосовало за лішту Вседержавного Русинського Самосправованя.

Русинув Мадярщины у Парламентї меже 2022-2026 роками буде предста*вляти Віра Ґіріц.*

Дякуєме за пудпорованя!

Засїданя Вседержавного Русинського Самосправованя

Очередноє за шором засїданя Вседержавного Русинського Самосправованя одбыло ся у Будапештї на улицї Дёрмат 85, у Залї засїдань ВРС 29. 04. 2022. рока. Депутатськый корпус обговорив фінансовый и професіоналный доклад исповненя буджета Вседержавного Русинського Самосправованя и Уряда ВРС, сосполнуй інформаційнуй новинкы „Русинськый Світ" и інстітуцій ВРС за 2021. рук и затвердив модіфікацію буджета ВРС и інстітуцій на 2022. рук.

День отвореных дверюв

Вседержавноє Русинськоє Самосправованя и інстітуції: Бібліотека Русинув Мадярщины имени професора Іштвана Удварія, Русинськый научный інстітут имени академика

Антонія Годинкы, Выставочный зал русинськуй музейнуй колекції имени Др. Атаназа Фединця 29-го апріля с. р. держали день отвореных дверюв, осяченя резіденції и презентацію новых выдань у обновленуй будовлї Самосправованя по адресу 1147 Будапешт, ул. Дярмат 85/Б. Міроприятя отворив Віктор Крамаренко, предсїдатель ВРС и привітствовав Др. Іштвана Шімічкова, предсїдателя фракції ХДНП Парламента, Віру Ґіріц, посланика Русинув у Парламентї Мадярщины, Ріхарда Тірчі, ведучого главного оддїла Канцеларії премєр-міністера, Др. Томаша Терека, ведучого главного оддїла Уряда, замістителя омбудсмена, Нікоґоса Акопяна, посланика Армянув у Парламентї Мадярщины, Ержебет Голлерне Рачко, предсїдателя Вседержавного Словацького Самосправованя, притомных депутатув ВРС и містных РНС, чиселну публику. Посяченя обновленуй будовлї Самосправованя потримав о. Михаил Тіводор.

По русинськум гімнови Др. Іштван Шімічков, предсїдатель фракції ХДНП Парламента, привітствовав притомных и у своюй бесїдї оцїнив достойну побіду коаліції на парламентськых выборох 2022-го рока, акцентовав на важности захраненя нашых традіцій, сакралных, культурных цїнностюв и материнського языка, зъєдиненя перед рішенём задач, котрі стоять перед нашов державов. Др. Михаил Капраль, ведучый РІАГ презентовав майсвіжі выданя Вседержавного Русинського Самосправованя: Русинськый ґраматичный кодех, Мадярсько-русинськый и русинсько-мадярськый терминолоґічный словарь, котрі суть важнов частёв кодіфікації русинського літературного языка про мадярськых Русинув. Скапчанї з Ференцом Раковціём II. и пудпорованї ВРС Шарошпотока

Др. Іштван Шімічков / Dr. Simicskó István

выданя презентовав Янош Кожнянськый, предсїдатель ОРМ и Русинського самосправованя Шарошпотока. Александер Дулишкович заспівав популарнї русинські співанкы. Міроприятя скончило ся сполным співанём „Вручанія”.

Інтересувучым ся притомным Ілдіка Поланскіне Надаш, ведуча Бібліотекы Русинув Мадярщины имени професора Іштвана Удварія и ї замістителька Анастазія Тіводор, Др. Михаил Капраль, ведучый Русинського научного інстітута имени академика Антонія Годинкы и його сотрудникы Ірина Сюч-Ворінка и Віктор Ґіріц, Шара Пернє-Кламар, ведуча Выставочного зала русинськуй музейнуй колекції имени Др. Атаназа Фединця, и архіварь музея Рената Ечеді-Пап представляли інстітуції ВРС, докідь Ґабріела Ґіріц, ведуча канцеларії ВРС и Естер Соноцька, секретарь, інформовали за компетенції и задачі самосправованя.

р-

Посяченя будовлї / Házszentelés

Паломництво до Маріяповчі и Дебрецена
Zarándoklat Máriapócsra és Debrecenbe

Дёндёш / Gyöngyös, Еґер / Eger

Мучонь / Múcsony

Пейч / Pécs

Шайовпалфола / Sajópálfala

Філкегаза / Filkeháza

Будапешт / Budapest

Дунауйварош / Dunaújváros

Az élőket hívom!
Vivos voco. Mortuos plango. Fulgura frango.

(Az élőket hívom. A holtakat siratom. A villámokat megtöröm. Harangfelirat, egy középkori leoninus vers töredéke.)

Ég felé mutató templomaink tornyaiban harangok laknak. Némelyik magányosan múlatja az időt, olykor hallatja hangját. Más harangok apróbb vagy nagyobb testvéreivel együtt küldik az ég és föld között az aznapra szóló üzeneteiket.

Húsvét ünnepére készülve a nagyböjt dallamvilágát küldik felénk harangjaink.

A harang hívja az élőket, mert az Élet Ura jelenik meg. Hív imádására, felszólít követésére. Hív bennünket a bűnbánat által dicsőítésére, hogy az áldott feltámadás napján örömmel tudjunk énekelni és magasztalni Őt, a Megváltónkat, aki a halál felett uralkodott.

A feltámadás napjának hajnali harangszava minden emberi erőlködést felülír! Az Isten Jézus Krisztusban ismét győzedelmeskedik. Győzedelmeskedik a halál felett, az erőszakos emberi akarat felett. Amit eddig az ember elsiratott, a harang is fájdalmas hangon hirdetett, most újult erővel tör fel az élet jele a feltámadás örömteli napján. Ezt hirdeti a természet, erre vágyik az ember teste-lelke. Az érc-fém ezt harsogja, hirdeti égből jövő szózatként a megváltott embernek a folyamatos, mindet megújító feltámadását.

Csendül, kondul a harang, élőket hívja, holtakat siratja.

Hangja villámokat megtörő erejű!

Napjainkban a hatalmas, emberek által generált, nemzetek, otthonok felett szóródó villámok fenyegető erejét is meg kell hogy törje a harang hangja.

Kérve a Feltámadt Krisztust, hogy isteni erejénél, mindenhatóságánál fogva alakítsa át a nemzetek vezetőinek szívét, gondolkodásukat, hogy kellő értelemmel, istenfélelemmel vezessék a rájuk bízottakat a békés, boldogabb, zaklatástól és háborúságtól mentes jövő felé.

Templomtornyainkban a harangok hangja, bennünk a lélek hangja és Krisztus minden értelmet felülhaladó szava teremtsen békét zajos világunkban, hogy békés, csöndes, nyugodt életet élhessünk, hogy egy szájjal és szívvel vallhassuk Krisztus dicsőséges feltámadását és mindannyiunk örök életét!

Szónoczki János Mihály atya

Tisztelt Olvasók!

Bővebb információt a magyarországi ruszinok életéről WEB oldalunkon találhatnak:

http://ruszin.com

Irota útmenti keresztjeinek megszentelése

Március 20 reggelén utaztunk kanyargós utakon Irotára, Borsod megye gyöngyszemébe, hogy részt vegyünk két kereszt felszentelésén - az egyik a falu bejáratánál, a másik a Közösségi ház udvarában található.

A szentelés ünnepsége a Kereszthódolás Gergely-naptár szerinti ünnepéhez kapcsolódott, és Szent Liturgiával kezdődött a falu központjában levő dombra épült Istenszülő oltalma templomban, amelyet az 1846. évben építettek. A misét Juhász Géza atya, a Miskolci Egyházmegye első helynöke (2008-2011-ig adminisztrátorként szolgált Irotán) és Kovács Lajos, a település parókusa celebrálta, aki a szolgálatban követte őt a parókián. Szentbeszédében Juhász Géza atya a kereszt egyenes és átvitt értelmezéséről beszélt, életünkben betöltött szerepéről.

Az istentisztelet után levonultunk a falu bejáratánál levő kereszthez, amelyet Juhász Géza első helynök szentelt meg. Ezután megszentelte a Közösségi ház keresztjét is. Ünnepi beszédekkel köszöntötték az eseményt Miklós László polgármester, Demeter Zoltán országgyűlési képviselő, Kramarenko Viktor, az Országos Ruszin Önkormányzat elnöke. A rendezvényt szeretetlakoma zárta.

Az új keresztet építette, illetve a régit felújította Liga István vállalkozó, a korpuszokat festette Dr. Janka Gábor kazincbarcikai parókus. A kereszt állítását Magyarország kormánya támogatta az Irotai Ruszin Önkormányzat NKER-KP-1-2021/1-00420 „Útmenti keresztek 2021. évi támogatása” pályázat útján, és 2021-ben a Miniszterelnökség támogatásával valósult meg.

sz-

A Nagyságos fejedelem, II. Rákóczi Ferenc halálának 287. évfordulója

Nem kerek évforduló megünneplésére gyűltünk össze. Már elkötelezetten érkeznek a Fejedelem tisztelői Sárospatakra, hogy emlékezzenek és a velük érkező újabb generációkat emlékeztessék a Fejedelem elévülhetetlen nagyságára, erényeire.

Az ünnep hagyományosan a Sárospataki Szent Péter és Szent Pál apostolfejedelmekről elnevezett görögkatolikus templomban kezdődött, egyházi szláv és magyar nyelven végzett Szent liturgiával. A liturgia szlávnyelvű részeit a miskolci és a múcsonyi ruszin közösség énekelte.

Főtisztelendő Béres Gábor, szikszói parókus úr kiemelte a fejedelem nagyságát, hitét, elkötelezettségét Istene iránt, aki le tudott mondani minden felkínált csábító lehetőségről és inkább vállalta népéért, meggyőződéért a száműzetést, ami értelmet és értéket ad ünneplésünknek, a szabadság iránti vonzalmunknak. Minden megpróbáltatásból és halálnak, halálosnak tűnő sorsközösségből van feltámadás, a lehetőség mindenkinek adott. Erre bizonyíték a Fejedelem tiszteletre méltó élete, küzdelme, halála. Örök életbe vetett bizalma. Az éppen aznap ünnepelt Lázár, akit az Úr hat nappal saját feltámadása előtt hívott életbe, bizonyítva a lehetetlennek tűnő

eseményt. Példaként állította elénk Romzsa Tódor vértanú püspököt, akinek ereklyéje előtt kifejeztük iránta és a feltámadt Krisztus iránti tiszteletünket, szeretetünket. Példaként állította elénk ruszin nemzetünk múltját, melyben számtalan törekvés volt népünk, nemzetünk, vallásunk nyelvünk megszüntetésének kísérletére.

Az esős időjárás miatt a Várkerti koszorúzás részben a Várban történt. Annak a teremnek közelében, ahová Rákóczi összehívta az országgyűlést, amely terembe legfeljebb száz fő férhetett el, mi több mint 200-an voltunk. Annak a teremnek a közelében, amely mellett a „sub rosa" néven a történelembe bevonul szoba helyezkedik el, ahol a népünkre vonatkozó sorsdöntő határozatok születtek - sorolta Dr. Tamás Edit a Múzeum igazgatónője a történelmi eseményeket, párhuzamokat.

Dr. Enghy Sándor református lelkipásztor-professzor tanításában a Mikes Kelemen által megírt Rákóczi elmélkedésből kiemelte a szőlővessző életerejét és kovász életet kelesztő képességét. Ha ezek nincsenek meg a nép vezetőiben akkor alkalmatlanok a nemzet vezetésére. Vajon bennünk meg vannak-e ezek a képességek? Ezeken múlik feltámadásunk és életünk! Tette fel a kérdést és zárta sorait elmélkedésében a lelkész-professzor.

Az ünnepségen a ruszin Himnusz és Szózat sorainak eléneklésével erősítettük a hazához és közösségünkhöz tartozásunkat. A programban a Sárospataki Tánciskola növendékei tánckoreográfiájukkal tették emlékezetessé a napot. A közös étkezés során barátok, ismerősök, nemzettársak találkozására került sor.

A Magyarországi Ruszinok/Rutének Országos Szövetsége köszönetet mond az ünnepen megjelent főtisztelendő Béres Gábor szikszói, Orosz-Tóth György abodi, Figeczki Gábor mikóházai, Páll Miklós sárospataki parókusoknak. Kramarenkó Viktornak az Országos Ruszi Önkormányzat elnökének, alelnökeinek. Kozsnyánszky Jánosnak a Sárospataki Ruszin Önkormányzat és Mrosz elnökének, a megjelent önkormányzatok elnökeinek és a megjelenteknek.

A feltámadt Krisztus örömhírével kívánunk minden nemzettársunknak békés életet, egészséget, minden erényekben sikeres előmenetelt!

Szónoczki János Mihály

Ruszin farsang Pécsett

Március 12-én a Pécsi ruszin Önkormányzat Csehily József elnök szervezésében ruszin farsangot szervezett a Patacsi kultúrházban. Ebédre habart káposztás bab volt füstölt oldalassal, amit desszertre farsangi fánk,

csörögefánk, hólabda és griwech (édes fánk) követett. Ezután következett a „Csoda-kert" diafilmes bemutatása, Gyöngyösi Ferenc gitáron játszott.

Aki kérte, vetőmagokat is kaphatott.

In memoriam Dr. Ujaczki Tibor

osztályvezető, megyei főállatorvos

2022. április 27.-én helyezték örök nyugalomra a Miskolc-Görömbölyi temetőben, életének 63. évében elhunyt Dr. Ujaczki Tibort. Elkötelezett volt választott hivatásában az állatok gyógyításában, de mindezek mellett kiemelkedő tevékenységet folytatott, mint Miskolc-Görömbölyi lokálpatrióta, sokat tett a városrész hagyományainak és a ruszin kultúra megismertetésének, a ruszin nyelv terjesztésének ügyében. Számos kezdeményezések támogatója volt: személyéhez kötődik a városrész görögkatolikus templomterén lévő Rákóczi szobor elkészíttetése, a Ruszin Pince Emlékhely létrehozása, a ruszin nemzetiséghez kötődő rendezvények megszervezése. Elkötelezett volt a görögkatolikus vallásfelekezet iránt, amelybe született és amelyben családját is nevelte. Személyében a Ruszin Kisebbségi Összefogás Egyesület (RUKISÖSZ), mint nemzetiségi jelölőszervezet elnökét veszítette el.

A rokonságon és a városrész lakosain kívül az elhunyt és a gyászoló család iránti tiszteletüket kifejezték a szakma, a ruszin, valamint a társ-nemzetiségűek képviselői is.

Adj Urunk elhunyt Tibor szolgádnak boldog nyugalmat és örök emléket!

Duchnovics Alexander

1803. április 24-én Kistopolyán, Zemplén megyében született Duchnovics Alexander - görögkatolikus kanonok, író, pedagógus, vallási és közéleti személyiség. A múlt század 90-es éveiben Duchnovics Alexander a ruszin nemzeti mozgalom jelképe lett. Szobrai állnak szülőföldjén, Kistopolyán, valamint Eperjesen és Ungváron, Huszton, Munkácson és Nagyszőlősön, Alsókalocsán és Polenán. Duchnovics nevét viseli a Ruszin Nemzeti Színház Eperjesen, illetve sok utca Kárpátalja és Eperjes számos településén. Élete és munkássága ma is példamutató mindenki számára, aki a saját nemzetét szolgálja.

Választási kampány 2022.

A 2022. évi országgyűlési képviselők választását megelőző választási kampány időszakban a választási listát állító Országos Ruszin Önkormányzat szervezésében és támogatásával a hazai ruszin nemzetiségi közösség tagjai részt vettek zarándokutakon Máriapócson és Debrecenben. A két helyszín szakrális jelentőséggel bír görögkatolikus ruszin közösségünk számára, hiszen Máriapócson a mai Kegytemplom helyen állt az a fatemplom, amelyet a 17. század közepétől kezdve az északkeleti vármegyékből déli irányba kirajzó ruszin telepesek egy csoportja épített, valamint a 2012-ben felszentelt, a hazai ruszin közösség, a görögkatolikus hívek, az Országos Ruszin Kisebbségi Önkormányzat, a Széchenyi István Egyesület és elnöke Szunai István támogatásával felépült Ruszin Görögkatolikus fatemplom. A zarándokok Szent Liturgiával tisztelegtek őseink emlékének.

Debrecen-Józsán a zarándokok meglátogatták a 2019. tavaszán megnyitott Görögkatolikus Ruszin Közösségi Házban található Hodinka Antal Ruszin Tudományos Intézetet és a Fedinecz Atanáz Ruszin Közérdekű Gyűjtemény és Kiállítóhely fiókintézményét és megtekintették a Fedinecz Atanáz emlékkiállítást, valamint gyönyörködtek és imádkoztak a 2021. őszén felszentelt Örömhírvétel Ünnepe Görögkatolikus fatemplomot, amelyek a hazai ruszin közösség szellemi értékek és az önazonosság megőrzés központjává váltak.

Az Abodi Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat és az Abodi Görögkatolikus Egyházközség ruszin görögkatolikusok máriapócsi zarándoklatával kez-dődött el az Országos Ruszin Önkormányzat 2022. évi országgyűlési képviselők választásának kampánysorozata. Őket követték Baskó, Edelény, Irota, Komlóska, Múcsony, Sajópálfala, Szikszó, Tolcsva, Nyíregyháza és Timár görögkatolikus ruszin zarándokai.

A Pécsről, Filkeházáról, Miskolcról, Dunaújvárosból, Egerből, Gyöngyösről, Tiszaújvárosból, B-A-Z Megyéből és a múcsonyi Szent Péter Görögkatolikus Általános Iskolából, valamint a Fővárosi RNÖ és a Budapesti kerületi RNÖ-k Debrecenben ismerhették meg a ruszin kötődésű intézményeket. A Homrogdi RNÖ csoportja Gödöllő nevezetességeivel ismerkedett, míg a Kisvárdai RNÖ zarándokai Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószóló vendégeiként látogatást tettek a Magyar Parlament épületében.

Köszönjük Ruszinkó Jánosnénak, a Máriapócsi RNÖ elnökének, a Nemzeti Kegyhely lelkészeinek és intézményei munkatársainak, Erdélyi Lillának és Erdélyi Sándornak a Debrecen-Józsai RGKH és az Örömhírvétel Ünnepe Görögkatolikus fatemplom bemutatásáért és szíves, baráti fogadtatásért, valamint a Fullz' Gasztro Rendezvényháznak kifogástalan vendéglátásáért.

sz-

Választás 2022.

Tisztelt ruszin választópolgárok!

Örömmel értesítjük a közösség tagjait arról, hogy a 2022. évi országgyűlési képviselők választásán a nemzetiségi névjegyzékben szereplő 1044 ruszin választópolgár közül 645-en az Országos Ruszin Önkormányzat listájára szavazott.

A hazai ruszin közösséget az Országgyűlésben 2022-2026 között Giricz Vera szószóló fogja képviselni.

Köszönjük a támogatást!

Az Országos Ruszin Önkormányzat Közgyűlése

Az Országos Ruszin Önkormányzat Közgyűlése Budapesten, a Budapest, Gyarmat u.85/B. ORÖ üléstermében 2022.04.29-én tartotta soron következő közgyűlését, amelynek napirendjén az ORÖ, az ORÖ Hivatala, a „Ruszin Világ" közéleti, tájékoztató lapja és az ORÖ Intézményeinek 2021. évi költségvetés végrehajtásáról szóló pénzügyi és szakmai beszámolók és az ORÖ és Intézményei 2022. évi költségvetéseinek módosításainak megtárgyalása volt.

Nyílt nap az ORÖ székházában

Az Országos Ruszin Önkormányzat és intézményei: az Udvari István Magyarországi Ruszinok Könyvtára, a Hodinka Antal Ruszin Tudományos Intézet, a Fedinecz Atanáz Magyarországi Ruszinok Közérdekű Muzeális Gyűjteménye és Kiállítóhelye nyílt napot, házszentelést és kiadványbemutatót tartott 2022. 04. 29-én, a 1147 Budapest, Gyarmat utca 85/b. szám alatti felújított székházban. A rendezvényt Kramarenko Viktor, az Országos Ruszin Önkormányzat elnöke nyitotta meg, aki üdvözölte dr. Simicskó Istvánt, az Országgyűlés KDNP frakciójának vezetőjét, Giricz Verát, az Országgyűlés ruszin nemzetiségi szószólóját, Tircsi Richárdot, a Miniszterelnökség Egyházi és Nemzetiségi kapcsolatokért felelős Államtitkárság főosztályvezetőjét, dr. Török Tamást, a Nemzetiségi Biztoshelyettesi Hivatal főosztályvezetőjét, Akopjan Nikogoszt, örmény nemzetiségi szószólót, Hollerné Racskó Erzsébetet, a Országos Szlovák Önkormányzat elnökét, az ORÖ és települési önkormányzatok jelenlévő képviselőit, számos vendéget. Majd a házszentelési szertartás következett, amelyet Tivadar Mihály áldozópap végzett.

A ruszin himnusz elhangzása után dr. Simicskó István, az Országgyűlés KDNP frakciójának vezetője köszöntötte az összegyűlteket. Beszédében méltatta az 2022. évi országgyűlési választás során elért FIDESZ-KDNP győzelmét, hangsúlyozta a hagyományainkhoz, vallási és kultúrális értékeinkhez, anyanyelvünkhöz való ragaszkodás fontosságát, összefogást az ország előtt álló feladatok teljesítésében. Dr. Káprály Mihály, a RTI intézményvezetője bemutatta az Országos Ruszin Önkormányzat legfrissebb kiadványait: A ruszin

Др. Іштван Шімічков / Dr. Simicskó István

nyelvtani kódexet, A magyar-ruszin, ruszin-magyar szakszavak szótárát és a Helységnevek szótárát, amelyek fontos részei a magyarországi ruszin irodalmi nyelv kodifikálásának. Kozsnyánszky János, a MROSZ és a Sárospataki Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat elnöke az önkormányzat támogatásával készült II. Rákóczi Ferenchez kötődő kiadványokat mutatott be. Duliskovics Sándor előadóművész ruszin népdalokat énekel. A rendezvény a ruszin Szózat közös eléneklésével zárult.

Az érdeklődőknek Polánszkiné Nádas Ildikó, az Udvari István Magyarországi Ruszinok Könyvtára vezetője és Tivadar Anasztázia helyettes, Dr. Káprály Mihály, intézményvezető, Szücs-Vorinka Irén és Giricz Viktor, a Hodinka Antal Ruszin Tudományos Intézet tudományos munkatársai, Pernye-Klamár Sára, a Fedinecz Atanáz Magyarországi Ruszinok Közérdekű Muzeális Gyűjteménye és Kiállítóhelye vezetője és Ecsedi-Pap Renáta, a múzeum adattrögzítője mutatták be az ORÖ intézményeit, míg Giricz Gabriella, az ORÖ hivatalvezetője és Szónoczki Eszter, titkár válaszolt az önkormányzat hatáskörével és feladataival kapcsolatos kérdésekre.

sz-

Тімар / Tímár

Сіксов / Szikszó

Выдає Вседержавноє Русинськоє Самосправованя / Kiadja az Országos Ruszin Önkormányzat
Отвічателный выдаватель: Віктор Крамаренко / Felelős kiadó: Kramarenko Viktor
Члены редакції: Віктор Ґіріц – главный редактор, Др. Михаил Капраль – редактор, Янош Мигаль Соноцькый – редактор, Андрій Манайло – умілськый редактор, Ірина Сюч-Ворінка – секретарь.
Выданя нашої новинкы пудпорує Уряд Мадярщины.
A szerkesztőbizottság tagjai: Giricz Viktor – főszerkesztő, Dr. Káprály Mihály – szerkesztő, Szónoczky János Mihály – szerkesztő, Manajló András – művészeti szerkesztő, Szűcs-Vorinka Irén – szerkesztőségi titkár.
Lapunk kiadásának támogatója Magyarország Kormánya.
A szerkesztőség elérhetőségei: Cím: 1147 Budapest, Gyarmat u. 85/b. Tel./Fax: (06-1) 468-2636 http://ruszin.com
E-mail: ruszin.onkormanyzat@gmail.com **ISSN: 1785-1149** Kivitelezési munkálatok: Croatica Nonprofit Kft.
A lapban megjelent cikkek felhasználása kizárólag a „Ruszin Világ”-ra való hivatkozással lehetséges.

Készült Magyarország Kormányának Támogatásával 2022.

Область БАЗ / B-A-Z megye

Baskó / Башков

Budapest / Будапешт

Irota / Ірота

Tolcsva / Толчва, Komlóska / Комловшка